

تأثیرات شهرنشینی بر سلامت

هفته سلامت با شعار «شهرنشینی و سلامت» و موضوعات مرتبط با سلامت، سلامت محیط، سلامت جاده‌ای، شیوه‌های زندگی سالم، امنیت و سلامت غذا برگزار می‌شود...

هفته سلامت با شعار #171 شهرنشینی و سلامت؛ و موضوعات مرتبط با سلامت، سلامت محیط، سلامت جاده‌ای، شیوه‌های زندگی سالم، امنیت و سلامت غذا برگزار می‌شود.

به گزارش همشهری، همه‌ساله در 7 آوریل، مصادف با 18 فروردین ماه، به مناسبت گرامیداشت تأسیس سازمان جهانی بهداشت، مراسم روز جهانی بهداشت، با تمرکز روی یک موضوع مهم بهداشتی توسط سازمان جهانی بهداشت و کشورهای عضو برگزار می‌شود. سازمان جهانی بهداشت سال 2010 میلادی را URBANIZATION AND HEALTH (شهرنشینی و سلامت) نامگذاری کرده است که در آن موضوعاتی مانند عوامل اجتماعی مرتبط با سلامت، سلامت محیط، سلامت جاده‌ای، شیوه‌های زندگی سالم، امنیت و سلامت غذا مورد تأکید قرار می‌گیرد.

در کشور ما نیز از تاریخ 18 تا 24 فروردین ماه (7 تا 13 آوریل) هفته سلامت؛ با هدف اطلاع‌رسانی گسترده در خصوص برنامه‌ها و عملکرد نظام سلامت به آحاد جامعه، افزایش سطح آگاهی جامعه در خصوص مفاهیم سلامت، تمرکز و تأکید بر اولویت‌های کشوری و منطقه‌ای بر اساس شعار سال سازمان جهانی بهداشت و توسعه همکاری‌های بین‌بخشی در راستای فعال کردن همه عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت برگزار می‌شود.

شعار سال روز جهانی بهداشت در سال 2010 میلادی، معطوف به توسعه شهری و سلامت و پیام کلیدی آن در اولویت قراردادن سلامت در سیاستگذاری‌های شهری است.

سازمان جهانی بهداشت از تمام کشورهای دنیا دعوت کرده است که در یک حرکت جهانی با عنوان #171؛ هزارشهر، هزار زندگی؛ مشارکت داشته باشند و براین اساس طی تفاهنامه‌ای که بین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان جهانی بهداشت به امضا رسیده است، تاکنون 40 شهر کشورمان با امضای این تفاهنامه به شبکه #171؛ هزارشهر، هزار زندگی؛ پیوسته‌اند.

30 درصد مردم تهران به دلیل ترافیک دچار افسردگی و اضطراب شده‌اند.

بشیرخالقی، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، به مهر گفته است: شهروندان تهرانی که هر روز ناچار هستند ساعات زیادی را در ترافیک معطل شوند قطعاً دچار کسالت و خستگی خواهند شد.

کارشناسان محیط‌زیست از رده‌خارج کردن خودروهای فرسوده، به‌کارگیری خودروهای جدید، بهینه‌سازی مصرف سوخت، معاینه فنی خودروها و افزایش و توسعه خدمات حمل‌ونقل عمومی را از جمله راهکارهای کاهش آلودگی هوا اعلام کرده‌اند.

گفتنی است سازمان بهداشت جهانی، در گزارشی که از تأثیر آلودگی هوا بر سلامت روانی مردم اعلام کرد، از افسردگی با عنوان #171؛ اپیدمی خاموش؛ نام برد.

افسردگی ناشی از آلودگی هوا در شرایطی اعلام شده که ماه گذشته آلودگی هوا عامل آسم 35/4 درصد از جمعیت تهران اعلام شد.

کارشناسان می‌گویند: آلودگی هوا عامل تشدید بیماری‌های قلبی، تنفسی، نازایی، سقط جنین و سرطان است و در صورت بالاتر بودن غلظت آلاینده‌های هوا از یک حد معین، می‌تواند منجر به مرگ آنی افراد شود.

گذشته از غبار و ذرات ریز، در هوای آلوده مقدار زیادی مواد سمی دیگر مانند دی‌اکسید کربن و دی‌اکسید نیتروژن هم وجود دارد که باعث ایجاد مسمومیت در بدن انسان می‌شوند.

بر پایه تحقیقات انجام‌شده توسط شرکت کنترل کیفیت هوا و وزارت بهداشت میزان آلاینده‌ها در شهر تهران 8/2 برابر استاندارد جهانی است و روزانه 1200 تن آلاینده در هوای تهران پخش می‌شود.

اثرات سوء آلودگی هوا بر سلامتی انسان به صورت اختلال در بینایی، تاردیدن، خستگی، سردرد و خواب‌آلودگی بروز می‌کند و باعث ایجاد تغییر در عملکرد قلب و شش می‌شود. آلودگی هوا همچنین باعث کاهش وزن نوزاد می‌شود و بر میزان مرگ‌ومیر کودکان تأثیر می‌گذارد.

ابتلای کودکان به سرطان خون نخستین پیامد زندگی در خیابان‌های پرترافیک تهران است. آلودگی هوا بر پایه نظر متخصصان یکی از علل مرده‌زایی در تهران است.

هوای آلوده، گذشته از اثرات مخرب جسمی و روحی بر بهداشت و سلامت جامعه، از تأثیرات منفی اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی گسترده‌ای نیز برخوردار است که در جای خود شایسته است تا توسط کارشناسان، بیشتر به آن پرداخته شود.

سالانه 3 میلیون نفر در اثر آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند که 90 درصد آنان در کشورهای توسعه‌یافته هستند. در بعضی

کشورها تعداد افرادی که در اثر همین عامل جان خود را از دست می‌دهند بیشتر از قربانیان سوانح رانندگی است. این مرگ‌ومیر به‌طور خاص مربوط به آسم، برونشیت، تنگی نفس و حملات قلبی و آلرژی‌های مختلف تنفسی است.

پیامدهای منفی و زیانبار ناشی از آلودگی صوتی نیز به‌طور کلی در انسان‌ها به‌قرار زیر است:

- نگرانی و ناراحتی عصبی
- نگرانی همراه با خستگی و کاهش رانندگی کار
- دگرگونی‌های دائم یا موقت در رفتار زیستی از قبیل انقباض نایزک‌ها و تغییر ضربان قلب
- ضایعه در دستگاه شنوایی و دیگر دستگاه‌های بدن.

ضرورت بازنگری در سیاستگذاری مدیریت کلانشهرها

برخورداری از زندگی سالم، مولد و هدفمند حقی است همگانی که مسئولیت تحقق آن برعهده همه نهادها و لازمه توسعه پایدار است؛ بر این اساس فراهم‌کردن شرایط مناسب برای تأمین سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی شهروندان از جمله حقوق طبیعی و نیازهای اساسی به‌شمار رفته و درکتاب اسلام و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مورد تأکید قرار گرفته است. در سند چشم‌انداز بیست‌ساله کشور، یکی از ویژگی‌های جامعه ایرانی، برخورداری از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تأمین اجتماعی، فرصت‌های برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده به‌دور از فقر و فساد، تبعیض و بهره‌مند از محیط‌زیست مطلوب دانسته شده است.

از آنجایی که امروزه بیش از 50 درصد از عوامل مؤثر بر سلامت را عوامل اجتماعی نظیر سواد، اشتغال، فقر تشکیل می‌دهد نگاه به حوزه سلامت، رویکردی فرهنگی و اجتماعی نیز هست. شهرهای بزرگ ایران با چالش‌های متعددی از جمله تراکم جمعیت، مسکن، استقرار صنایع بزرگ، استقرار واحدهای عمده تهیه و توزیع کالا، آلودگی هوا و شرایط زیست‌محیطی نامناسب، کمبود امکانات و تأسیسات جمع‌آوری و تصفیه پسماندها، بیکاری، اعتیاد، ترافیک روبه‌رو هستند که این مسئله ضرورت بازنگری در سیاستگذاری مدیریت کلانشهرها و توجه جدی به سلامت شهری را گوشزد می‌کند.